

ועיין במהרש"א בסנהדרין שם⁹, שפירש שלמנא, שלם ולא שלום ע"ש. ואפילו להגירסא דידן שברש"י שלום, ג"כ שייך לתפארת כי תפארת הוא מדת שלום, ועיין באגה"ק פי"ב בד"ה והי' מעשה הצדקה שלום ע"ש¹⁰. ויעקב אמר¹¹ ושבתי בשלום וכו'.

הנה שב בירי לשלמנא הוא, מה שיעקב השתחוה ז' פעמים לפני עשו כמ"ש וישתחו ארצה שבע פעמים, שיעקב מספרו ז' פעמים הוי"י¹², ועי"ז הוציא מעשו ז' פעמים¹³ טמא, ונשאר מעשו מספר שם הוי' אז רץ עשו לקראתו ויחבקו וישקו, הנה הי' ליעקב שב בירי, שהשתחוה ז' פעמים, ועכ"ז קם ונשאר שלם כמ"ש

בראשית לג, גיד: והוא עבר לפניהם וישתחו ארצה
שבע פעמים עד גשיתו עד אֶחָיו: וירץ עִשׂו לְקָרְאָתוֹ
וַיִּחְבְּקוּהוּ וַיִּפֹּל עַל־צַוְאַרְכָּיו וַיִּשְׁקוּהוּ וַיִּבְכּוּ:

סז

ביאור, דע"י שהשתחוה יעקב שבע פעמים, אז ויחבקו וכו', ומרמז זה בהגמי' (סנהדרין ז.) "שב בירי לשלמנא"

ההוא' דהוה קאמר ואזיל, שב בירי לשלמנא, וחדא לעביד ביש, א"ל שמואל לר"י קרא כתיב (משלי כד, טז) כי שבע יפול צדיק וקם ורשעים יכשלו ברעה.
סנהדרין ז. א

שב בירי לשלמנא, שבע בורות כרויות לרגלי איש שלום ומכולם יציל.

וחד בירא לעביד ביש, לעושה רשעה.

יפול, בתקלה ראשונה הבאה לו.

רש"י

כללות הענין מה שאמרו קרא כתיב, הוא להורות ולהראות דליכא מידי דלא רמיזי באורייתא², וכל מה שאומרים בעולם הכל רמוז בתורה, יען כי חיות כל העולם כולו הוא מתורה, כמאמר³ בראשית בשביל התורה שנקרא ראשית, ובעשרה מאמרות שבתורה נברא העולם⁴, ולכן ליכא מידי דלא רמוז באורייתא.

ההוא דהוה קאמר ואזיל שב בירי לשלמנא וחדא לעביד ביש כו'. מדבר במדת⁵ התפארת מדתו של⁶ יעקב, כי יעקב הוא שלם כמ"ש⁷ ויעקב איש תם ותרגומו גבר שלים, ומקרא מלא כתיב⁸ ויבא יעקב שלם.

(1) [תרגום ללה"ק] אדם אחד הי' רגיל לומר — אפילו שבעה בורות כרויים לרגליו של איש שלום — (פירוש: בורות שנחפרו שברוך כלל נופלים בהם, וניזקין בהם, הנה אם האיש הוא איש "שלום", (הוא) ניצל מכולם, אבל עושה רעה, אפילו בור אחד הוא נכשל בו שיפול בתקלה הראשונה המזדמנת לו — מקרא מפורש הוא (משלי כו, כה) כי שבע יפול צדיק וקם ורשעים יכשלו ברעה.

(2) תענית ט.

(3) ויקרא רבה פרשה לו, ד. בראשית א, א ברש"י.

(4) אבות פרק ה משנה א.

(5) ראה בפנים בתורת לוי יצחק, דיש שם בגמרא ז' מאמרי חז"ל "ההוא דהוה קאמר", והם כנגד ז' ספירות ע"ש. ומאחז"ל הזה הוא השלישי כנגד מדת התפארת.

(6) ראה זהר חלק א' דף קנז, ב. חלק ג' דף שב, א. לקוטי תורה פרשת ואתחנן, ה. ב. לעיל סימן טז הערה 6.

(7) בראשית כה, כז.

(8) שם לג, יח.

(9) וז"ל: לשלמא וכו', נראה שהוא מלשון שלם ולא מלשון שלום בוי"ו וכצ"ל בפירש"י לאיש שלם דהיינו איש שלם ותמים במעשיו שנאמר כי שבע יפול צדיק וגו', ור"ל דמצד מערכת השמים שהם שבעה כוכבי לכת יפול שבעה פעמים שכולם מנגדים לו אבל הוא קם בכולם מצד זכותו שהקב"ה משנה מזלו בכולם לטובה וכמ"ש באברהם ויוצא אותו החוצה וגו', אבל הרשע באחת יפול שאף המזלות כולם הם לטובה לו הוא יפול באחת דהיינו ברשעו ואין מזלו יכול להצילו.

(10) תניא אגרת הקדש פרק יב וז"ל: מה שארז"ל ע"פ עושה שלום במרומיו כי מיכאל שר של מים וגבריאל שר של אש ואין מכבין זה את זה כלומר שמיכאל שר של חסד הנק' בשם מים היורדים ממקום גבוה למקום נמוך והוא בחי' ההשפעה והתפשטות החיות מעולמות עליונים לתחתונים, ובחי' אש שטבעה לעלות למעלה היא בחי' הגבורה והסתלקות השפעת החיים ממטה למעלה שלא להשפיע רק בצמצום עצום ורב והן מדות נגדיות והפכיות זו לזו והיינו כשהן בבחי' מדות לבדן.

אך הקב"ה עושה שלום ביניהם דהיינו ע"י גילוי שמתגלה בהן הארה רבה והשפעה עצומה מאד מאור א"ס ב"ה אשר כשמו כן הוא שאינו בבחי' מדה ח"ו אלא למעלה מעלה עד אין קץ אפילו מבחי' חב"ד מקור המדות ואזי המדות נגדיות של מיכאל וגבריאל נכללות במקורן ושרשן והיו לאחדים ממש ובטלים באורו יתברך המאיר להם בבחי' גילוי ואזי מתמזגים ומתמתקים הגבורות בחסדים ע"י בחי' ממוצעת קו המכריע ומטה כלפי חסד היא מדת הרחמים הנק' בשם תפארת בדברי חכמי האמת לפי שהיא כלולה מב' גוונים לובן ואודם המרמזים לחו"ג ולכן סתם שם הוי"י ב"ה שבכל התורה מורה על מדת התפארת כמ"ש בזוה"ק לפי שכאן הוא בחי' גילוי אור א"ס ב"ה הארה רבה ביתר שאת משאר מדותיו הקדושות יתברך.

(11) בראשית כח, כא.

(12) ז' פעמים הוי' (7 × 26) = 182, כמספר יעקב". ראה תורת מנחם התועודיות ה'תשמ"ז חלק ב' עמוד 100. תשמ"ח חלק ג' עמוד 210. (13) פירוש: "עשו" בגי' 376, וכן ז' פעמים "טמא" (7 × 50 = 350), + פעם א' הוי' (26) = 376, וע"י שהשתחוה יעקב ז' פעמים, וכנ"ל יעקב הוא ז' פעמים הוי', הנה כל פעם השתחוואה בירר יעקב פעם אחת "טמא" של עשו, ואחר ז' פעמים השתחוואה של יעקב, בירור כל הז' פעמים "טמא" בעשו, ואז נתגלה הפעם א' הוי' שהי' טמון בעשו (שהי' נבלע בתוך הז' פעמים טמא), ואז נתעורר הצד הטוב של עשו ולכן "ויחבקו וישקוהו". (ראה לעיל סימן סו, דביחד הז' פעמים "הוי" דיעקב, ופעם א' "הוי" שנשאר בעשו, זהו השמונה פעמים "הוי" שירשו מ"יצחק" שהוא בגי' ח' פעמים הוי').